

Model d'Atenció Pediàtrica a l'Atenció Primària a Catalunya

Dimecres 1 de juny de 2022

1 de juny de 2022

- **1957.** Pediatre de zona fins 7 a
- **1985.** Reforma AP. Pediatria fins 14a
  - EAP
  - Pediatria rural?
- **1992** Primers apunts canvi organitzatiu amb perspectiva territorial
- Diverses iniciatives: unificació amb serveis de pediatria d'hospitals, direccions clíniques o comitès pediàtrics

- **2007 Pla Estratègic d'Ordenació de l'Atenció de Pediatria a l'Atenció Primària**
  - Tot nen de 0-14a tindrà un pediatre de referència el més a prop possible del seu entorn natural.
  - El responsable últim de l'atenció a l'infant i adolescent fins als 14a és el pediatre.
  - La infermera tindrà un paper rellevant en el procés d'atenció al infant.
  - Contínuum assistencial entre l'atenció primària i l'hospital
  - Sectorització territorial.
  - Equip de pediatria territorial.

Primeres experiències d'èxit

- **2008: Equip de pediatria territorial Alt Penedès**
  - 3 ABS ICS : Sant Sadurní d'Anoia, Penedès Rural i Penedès Urbà.
  - Alternativa a les continues propostes d'obrir més consultoris.
  - Atracció de pediatres atenció primària.
  - Creació d'una plaça més per augment de ratis/reducció.
  - < 30% urgències hospital.
- **2009: Pediatria dels Pirineus**
  - Societat Cooperativa impulsada i participada per l'Hospital Sant Joan de Déu.
  - Supervisió CatSalut.
  - Estabilitat en prestació de servei.
  - Atenció sostenible, eficient i de qualitat a l'alta muntanya.
- **2013: Centre d'Atenció Pediàtrica Integral Barcelona Esquerra (CAPIBE).**
  - Aliança estratègica: Institut Català de la Salut, Hospital Sant Joan de Déu i CAPSBE.
  - Participació Consorci Sanitari de Barcelona.
  - Unitat de pediatria AP, pediatria especialitzada i pediatria d'urgències.

Claus d'èxit

- Reorganització de l'atenció pediàtrica orientada a satisfer les necessitats de la població.
- Participació i autonomia dels professionals.
- Coordinació directa amb l'hospital de referència.
- Plans de formació conjunts amb l'hospital de referència.
- Possibilitats de docència i recerca.
- Comunicació amb la població.
- Implicació directa del CatSalut.

1 de juny de 2022

ASSOCIACIÓ
CATALANA
D'INFERMERIA
PEDIÀTRICA

Proposta sobre el model d'Atenció Pediàtrica a l'Atenció Primària a Catalunya

Els infants i adolescents de 0 a 14 anys i les seves famílies han de tenir un **equip de pediatria de referència**. Els equips de referència per aquesta població han d'estar formats per **pediatres i professionals d'infermeria pediàtrica**.

- El model contempla el fet de proveir un servei efectiu, eficient, equitatiu, accessible i de qualitat que asseguri una atenció adaptada a les necessitats de drets de la salut de la població en edat pediàtrica en un àmbit territorial determinat i amb **orientació comunitària**.
- L'Equip Territorial d'Atenció Primària Pediàtrica (**ETAPP**) ha d'estar capacitat per oferir una **atenció resolutiva, integral** i de **proximitat** i garantir la **continuitat assistencial**.
- Els ETAPP disposaran d'**autonomia d'organització**.
- La característica fonamental dels Equips serà el **treball multiprofessional i interdisciplinari** per abordar els problemes de salut des d'una perspectiva comunitària.

- **Orientació comunitària.** (*cicle de gestió*)
  - Reconeixement de la comunitat. Els seus problemes i necessitats amb els determinants associats.
  - Identificació i estudi de les prioritats.
  - Planificació, intervenció i avaluació.

Per aquest motiu es necessita una xarxa ben definida a cada territori amb un mapa actualitzat dels recursos. **Treball interdisciplinari.**

- **Eix del sistema: els infants amb les seves famílies.**
  - Població sana.
  - Població amb patologia aguda.
  - Població amb patologia crònica en fase de:
    - Estabilitat.
    - Descompensació.
    - Final de vida.

- **Autonomia d'organització.**

- El sistema organitzatiu es basa en un model de responsabilitat i compromís dels professionals mitjançant una **gestió autònoma**.
- **Direcció pediàtrica d'Atenció Primària** a definir segons les característiques territorials, que dependrà directament de la direcció de l'**àmbit territorial corresponent**.
- Els ETAPP han de ser dotats d'**eines fonamentals de gestió**, i en aquest sentit hauran de ser reconegudes com a unitats productives (UP) d'un àmbit territorial, amb una assignació de recursos humans i materials propis en funció de la població i la cartera de serveis. Aquesta assignació serà **específica d'atenció primària**.
- Els ETAPP han de disposar de **personal propi** format per pediatres, infermeres pediàtriques i personal d'atenció a l'usuari amb dedicació exclusiva a pediatria.

- **Autonomia de gestió.**
  - **Adequació de la plantilla** de professionals als requeriments assistencials i organitzatius propis.
  - Professionals **interrelacionats**: salut mental, odontòlegs, ASSIR, treball social “pediàtric”, fisioterapeutes, nutricionistes, salut pública, àrea del medicament i actius comunitaris.

- **Dispositius d'atenció per l'activitat dels ETAPPs.**
  - Punts d'atenció primària: Programa d'activitats preventives, programades, espontànies, espais PiAC.
  - Punts d'atenció continuada: ETAPP, CUAP o hospital.
  - Dispositius d'atenció telemàtica i domiciliària.
  - Punts inclosos en el mapa d'actius en salut.

Concentració de professionals en punts concrets segons les característiques del territori.

- **Cartera de serveis.**
  - **Promoció, prevenció i educació per la salut.**
  - Activitats **grupals**.
  - Programa **Salut i escola**. Paper molt rellevant d'infermeria pediàtrica.
  - **Atenció demanda espontània**: cita prèvia amb pediatre o infermeria i sense cita.
  - Gestió Infermera de la demanda a pediatria.
  - **Programes longitudinals de patologia crònica no complexa**.
  - **Patologia crònica complexa i final de vida**. Els ETAPP, equips de proximitat, han de liderar l'atenció integral d'aquests infants i famílies, en coordinació amb l'hospital i recursos d'altres àmbits: social i educatiu (escola inclusiva).

- **Horari i lloc d'atenció.**

- L'atenció serà als punts d'AP durant l'horari de funcionament del centre. En un punt d'atenció urgent establert, amb el suport formatiu dels ETAPP.
- Capacitat tecnològica suficient per incrementar la capacitat de resolució dels problemes de la població.
- Accés des de qualsevol dispositiu a l'historial clínic del pacient.
- Si les circumstàncies ho requereixen es pot donar assistència en altres punts: domicili, escola, via pública, ...

Conciliació vida personal, laboral i familiar.

- **Espais físics per l'atenció pediàtrica a l'AP.**
  - Espais diferenciats i dimensionats.
  - La dotació de les consultes assignades a pediatres i infermeres ha de ser adequada a l'activitat de cada professional.
  - Espais per l'atenció grupal convenientment dimensionats.
  - Espais de planificació i atenció compartida (PiAC) per a reunions amb altres professionals de l'àmbit territorial i/o la família amb o sense l'infant.
- **Tecnologies de la Informació i de la Comunicació (TICS).**
  - Integració real de la informació clínica entre els ETAPP, els diferents agents de l'àmbit territorial i l'hospital de referència.
  - Accessibilitat a la informació de la història clínica: eCAP pediàtric. Història Clínica Compartida amb independència del proveïdor.
  - Optimitzar l'ús de les noves tecnologies (IC virtuals, eConsulta, VC)

- **Formació, docència i recerca.**
  - Com a part del desenvolupament de la carrera professional.
  - Adequat a les necessitats de la població, dels professionals i les línies estratègiques.
  - Inclou professionals no ETAPP però que fan atenció pediàtrica.
  - Els diferents agents de l'àmbit territorial i les diferents nivells assistencials.
  - Investigació i projectes de recerca.
  - Acreditació com a centres docents.
- **Creació d'indicadors específics.**
  - PLAENSA (disseny d'estratègies per millorar la qualitat)
  - AQUAS (avaluació periòdica d'indicadors específics d'activitat pediàtrica).

Infermeria Pediàtrica d'AP

Professional capacitat per a proporcionar cures d'infermeria especialitzades de forma autònoma durant la infància i l'adolescència, en el nivell d'atenció primària, i que inclou la promoció de la salut, prevenció de la malaltia i l'assistència al nadó, nen i adolescent sa o malalt, dins d'un equip multi professional amb els pediatres del seu àmbit i en col·laboració amb professionals especialistes en altres àrees.

Àmbits d'Actuació:

- Centres d'Atenció Primària
- Salut Escolar i Programes de Vacunació Escolar
- Salut Comunitària
- Grups de Treball i consultes d'expertesa
- Docència i Recerca

Necessitat de l'especialitat o perfil d'infermera pediàtrica:

- La marquen les demandes de la població, derivades dels diversos canvis que s'han produït en els últims anys, i que exigeixen professionals cada vegada més preparats i amb competències molt específiques en determinats àmbits.
- Necessari potenciar i assegurar la formació d'especialistes en tot el territori català.
- Necessitat de contractació segons aquest perfil, reforça la necessitat dels ETAPPs.

Competències de la Infermera Pediàtrica

- Competències en comunicació
- Competències en gestió clínica:
  - Atenció al nen sa
  - Atenció al nen/adolescent amb patologia aguda, crònica i complexa
  - Salut escolar
  - Gestionar la prestació de cures.
    - Gestionar recursos humans i materials.
    - Liderar i contribuir a consolidar els projectes i canvis.
    - Garantir la seguretat i el procés assistencial
- Competències docents
  - Formació pregrau, grau i postgrau
  - Gestionar el coneixement.

Cal suport institucional per aconseguir la potenciació de l'autonomia professional de la infermeria pediàtrica per tal de garantir:

- el màxim desenvolupament de les seves competències
- agafar el lideratge que la situació actual requereix

Desplegament de la Infermera Pediàtrica a la Comunitat:

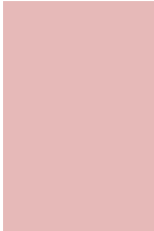
L'espai educatiu, sobretot les escoles i els instituts, és un dels àmbits més rellevants on s'hi pot fer una gran feina grupal de promoció de la salut i prevenció de la malaltia.

- Programa Salut i Escola:
  - Ampliació a l'etapa de primària i no solament a la secundària
  - Escola Inclusiva
  - Infadimed
- Necessitat de ser liderat per Infermeria pediàtrica.
- Necessitat de gestar i implementar tots aquests programes conjuntament amb el departament d'Educació per a que siguin desenvolupats de forma equitativa a tot el territori.

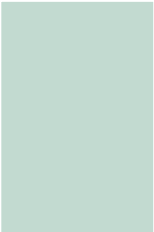
1 de juny de 2022

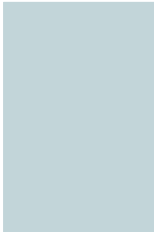
Els infants de 0-14 a han de tenir un equip pediàtric de referència: pediatres i infermeres pediàtriques

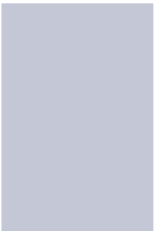
Servei efectiu, eficient, equitatiu, accessible i de qualitat amb visió territorial

Model flexible en la transició a la medicina familiar segons el nivell de complexitat i vulnerabilitat

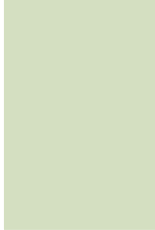

Atenció a tota la població pediàtrica: sana, amb patologia aguda i crònica.
Bio-psico-social

Augmentar la capacitat de resolució. Cartera de serveis

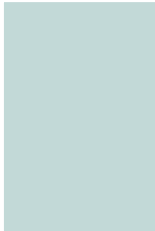
1 de juny de 2022

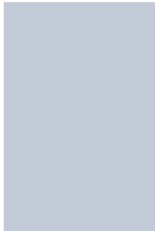
Direcció pediàtrica i amb autonomia d'organització

Concentració de l'activitat assistencial en uns punts d'atenció determinats

Potenciar l'activitat d'infermeria pediàtrica: gestió infermeria de la demanda

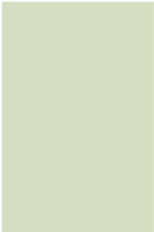

Programa actualitzat de Prevenció i Promoció de la Salut amb cribratges específics a tots els infants

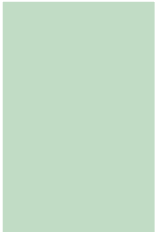

El treball multiprofessional i interdisciplinari amb perspectiva comunitària

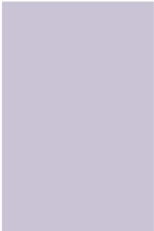
1 de juny de 2022

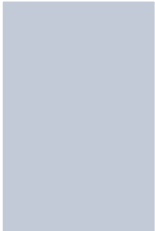
Suport i coordinació amb els professionals de **l'àmbit escolar** i altres **actius comunitaris**

Docència, recerca i formació segons necessitats de la comunitat. Rotació de pediatres i infermeres pediàtriques

Treball en xarxa amb l'hospital de referència. eCAP pediàtric. **Ús de les TICs**

Espais per a l'atenció pediàtrica **adaptats** per aquesta població

Dissenyar el PLAENSA pediàtric i de l'**AQUAS** amb **indicadors** específics pediàtrics

Moltes gràcies per la vostra atenció

Model d'Atenció Pediàtrica a l'Atenció Primària a Catalunya

L'Acadèmia
FUNDACIÓ ACADÈMIA DE CIÈNCIES MÈDIQUES
I DE LA SALUT DE CATALUNYA I DE BALEARS

1872 - 2022
150
ANYS